

मराठी

ADDAPEDIA

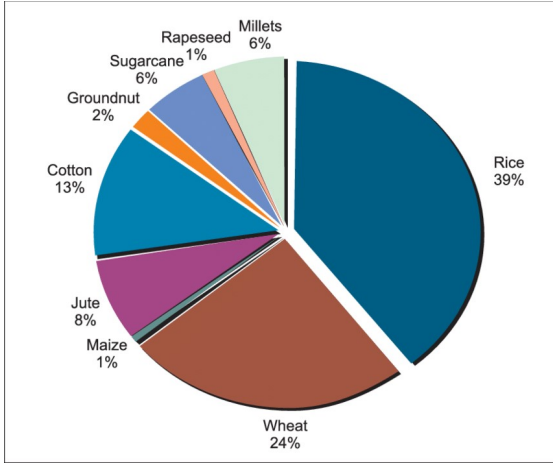
Daily Current Affairs Encyclopedia

27 नोव्हेंबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

CoP28 शक्तिशाली मिथेन उत्सर्जनाकडे लक्ष वेधते

कृषीमध्ये मिथेन उत्सर्जन:
भारतात, 60% पेक्षा जास्त मिथेन उत्सर्जनासाठी कृषी क्षेत्र जबाबदार आहे.

संदर्भ

- **CoP28 फोकस:** दुबईतील आगामी CoP28 बैठकीत प्रभावी हवामान कृतीसाठी कार्बन डायऑक्साइड (CO2) वर पारंपारिक लक्ष केंद्रित करण्याबरोबरच **मिथेन उत्सर्जनाला लक्ष्य** करणे अपेक्षित आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- हवामान बदलामध्ये मिथेनची भूमिका:
- **मिथेन (CH4) वातावरणात तुलनेने कमी आयुर्मान असूनही**, एक शक्तिशाली हरितगृह वायू आहे.

मिथेन उत्सर्जनाचे स्रोत:

- **शेतीचा वाटा सर्वात मोठा आहे** (सुमारे एक चतुर्थांश मिथेन उत्सर्जनासाठी). मुख्य स्रोतांमध्ये पशुधन आणि भातशेती यांचा समावेश होतो.
- **ऊर्जा क्षेत्र** हा दुसरा सर्वात मोठा स्रोत आहे (गॅस पाइपलाइन, जीवाश्म इंधन आणि इतर ऊर्जा पायाभूत सुविधांमधून मिथेनची गळती)
- **कचरा व्यवस्थापन:** लँडफिल्समध्ये घरगुती कचऱ्याचे विघटन केल्याने देखील लक्षणीय मिथेनचे प्रमाण बाहेर पडते.

मिथेन बदल मुख्य तथ्ये

अलीकडील **IEA अहवालाचा अंदाज** आहे की जीवाश्म इंधन क्षेत्राशी निगडित मिथेन उत्सर्जनात जलद कपात केल्याने शतकाच्या **मध्यापर्यंत 0.1 अंश सेल्सिअस तापमानवाढ** रोखू शकते.

- हवामान बदलासाठी हा दुसरा सर्वात मोठा योगदानकर्ता आहे, जो तापमानवाढीच्या प्रभावाच्या **सुमारे 16%** आहे.
- मिथेन वातावरणात **फक्त 10 वर्षे** राहतो, परंतु त्याचा CO2 पेक्षा जास्त शक्तिशाली तापमानवाढ प्रभाव असतो.
- त्याचा तापमानवाढ प्रभाव 100 वर्षांच्या कालखंडात CO2 पेक्षा **28 पटीने जास्त** आहे.
- सुमारे 60% मिथेन उत्सर्जन मानवी क्रियाकलापांशी निगडित आहे, IEA म्हणते, तर उर्वरित बहुतेक आर्द्र प्रदेशातून होते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

उत्तर प्रदेशातील मथुरा येथे संत मीराबाई जन्मोत्सवात पंतप्रधान सहभागी झाले आहेत

संदर्भ

- पंतप्रधान मोदींनी मथुरा येथील श्रीकृष्ण जन्मभूमी मंदिरात पूजा केली.
- कवी आणि कृष्णभक्त यांच्या 525व्या जयंतीनिमित्त आयोजित 'मीराबाई जन्मोत्सवा'ला पंतप्रधानांनी हजेरी लावली.

महत्त्वाचे मुद्दे

ऐतिहासिक पार्श्वभूमी:

- भक्ती चळवळीतील एक प्रमुख व्यक्तिमत्व मीराबाई यांचा जन्म राजस्थानमधील पाली जिल्ह्यातील कुडकी येथील राठोड राजपूत राजघराण्यात झाला.

भगवान श्रीकृष्णाची भक्ती:

- मीराबाई भगवान कृष्णावरील तिच्या अगाध भक्तीसाठी प्रसिद्ध आहे, त्यांना तिचा प्रियकर मानते. ही भक्ती परिवर्तनकारी होती, ज्यामुळे तिला आध्यात्मिक व्यवसायांसाठी शाही जीवनाचा त्याग करावा लागला.

वैधव्य नंतरचे जीवन:

- तिच्या पतीच्या मृत्यूनंतर, मीराबाईने तीर्थयात्रा करण्यासाठी मेवाड राज्य सोडले आणि तिच्या आध्यात्मिक प्रवासाला पुढे नेले.

भक्तीमध्ये सर्वसमावेशकता:

- मीराबाई अध्यात्मातील सर्वसमावेशकतेसाठी एक भक्कम वकिल होत्या, दैवी कृपा जन्म, गरिबी, वय किंवा लिंग याची पर्वा न करता सर्वांसाठी उपलब्ध आहे यावर जोर देणाऱ्या होत्या.

भक्ती चळवळीतील योगदान:

- मीराबाईच्या भक्तीगीते आणि गीतांच्या विस्तृत संग्रहाने भक्ती चळवळीत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले, ज्यामुळे भारताचा सांस्कृतिक वारसा समृद्ध झाला.

टिकाऊ वारसा:

- 'पायोजी मैने नाम रतन पायो' या तिच्या भजनांच्या व्यापक गायनाद्वारे तिचा वारसा कायम आहे.

साहित्यिक संदर्भ:

- मीराबाईचा उल्लेख नभा दासांच्या 'भक्तमाळ' या ग्रंथात करण्यात आला आहे, ज्यात तिचे आध्यात्मिक साहित्यातील महत्त्व अधोरेखित होते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

<p>शहरे, गावांचे 3D नकाशे तयार करण्यासाठी भारतीय सर्वेक्षण</p>	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none"> भारताचे सर्वेक्षण जेनेसिस इंटरनॅशनल सोबत 3D शहर नकाशांसाठी भागीदारी करत आहे, हे एक अग्रगण्य सहकार्य आहे. <p>महत्त्वाचे मुद्दे</p> <ul style="list-style-type: none"> त्यांना 'डिजिटल ट्विन्स' म्हणतात. हे नकाशे 3D मध्ये शहरे दाखवतात आणि तपशीलवार चित्रांसह एकत्रित केल्यावर, विविध नियोजन कार्यांमध्ये मदत करतात. Genesys मोठ्या शहरांसाठी "3D डिजिटल जुळे" तयार करण्यासाठी, शहरी भागांसाठी 3D डेटा मॉडेल तयार करण्यासाठी आणि "सामग्री-ए-सेवा" दृष्टिकोन वापरून भौगोलिक डेटा उत्पादने विकण्यासाठी एकत्र काम करेल. त्यांनी आधीच अयोध्या, मुंबईतील धारावी, कोची आणि कानपूर सारख्या ठिकाणांसाठी डिजिटल जुळे बनवले आहेत.
<p>फातिमा बीवी</p> 	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none"> सर्वोच्च न्यायालयातील पहिल्या महिला न्यायाधीश फातिमा बीवी यांचे निधन. <p>महत्त्वाचे मुद्दे</p> <ul style="list-style-type: none"> लोकसेवा आयोगाने घेतलेल्या स्पर्धा परीक्षेत त्या प्रथम आल्या आणि मुन्सिफ म्हणून न्यायिक सेवांमध्ये रुजू झाल्या. काही वर्षांनंतर, 1983 मध्ये केरळ उच्च न्यायालयात न्यायाधीश म्हणून उच्च न्यायव्यवस्थेत प्रवेश करणाऱ्या पहिल्या मुस्लिम महिला बनण्यापूर्वी, त्या देशातील आयकर अपील न्यायाधिकरणाच्या पहिल्या महिला सदस्य बनल्या. सहा वर्षांनंतर त्या भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयातील पहिल्या महिला न्यायाधीश बनल्या. 1997 ते 2001 या काळात त्या तामिळनाडूच्या राज्यपाल होत्या.
<p>L&T फायनान्सने ग्रामीण कर्जदारांना मदत करण्यासाठी ADB सोबत \$125 दशलक्ष वित्तपुरवठा करार केला</p>	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none"> L&T फायनान्स, एक नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपनी (NBFC) ने भारतातील ग्रामीण आणि पेरी-शहरी भागात वित्तपुरवठा (विशेषतः महिला कर्जदारांसाठी) समर्थन करण्यासाठी आशियाई विकास बँकेशी (ADB) \$125 दशलक्षचा वित्तपुरवठा करार केला आहे. <p>महत्त्वाचे मुद्दे</p> <ul style="list-style-type: none"> निधीमध्ये ADB कडून \$125 दशलक्ष पर्यंतचे कर्ज आणि इतर भागीदारांकडून \$125 दशलक्ष मिळवण्याचा करार समाविष्ट आहे. किमान 40% रक्कम महिला कर्जदारांना मदत करेल आणि उर्वरित रक्कम शेतकरी, लहान व्यवसाय आणि नवीन दुचाकी वाहने खरेदी करण्यासाठी कर्जासाठी मदत करेल.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

वेलावन आणि अनाहत यांनी पहिला मुकुट जिंकला

संदर्भ

- वेलावन सेंथिलकुमार (तामिळनाडू) आणि अनाहत सिंग (दिल्ली) यांनी 79व्या राष्ट्रीय स्कॅश चॅम्पियनशिपमध्ये पुरुष आणि महिलांचे पहिले राष्ट्रीय विजेतेपद पटकावले.
- 15 वर्षीय अनाहत ही महिला मुकुट जिंकणारी दुसरी सर्वात तरुण आहे, केवळ जोश्रा चिनप्पाने 2000 मध्ये 14 वर्षांची म्हणून पहिले विजेतेपद जिंकले होते.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.